
• ПРОЛОГ •

За три тижні до війни

За своє життя я немало бився — часом навкулачки, деколи на ножах і вряди-годи на мечях. Я стикався із суперниками вдвічі кремезнішими, удвічі злішими та зазвичай потворнішими, ніж я міг собі уявити. Та жоден не здатен був перевершити ту запеклу суперечку, яка зараз точилася у самому серці моєї великої зали.

— Привезти тебе у замок було моєю найбільшою помилкою! — кричав я. Долоні мої так сильно стискалися в кулаки, аж нігті, здавалося, от-от проштрикнуть шкіру. — І я б просто зараз наказав стратити тебе, але твоя шия не варта і шматка мотузки!

Мої погрози, ясна річ, летіли у бік Родена. За кілька коротких місяців нашого знайомства ми з ним багато чого пройшли разом. Він намагався вбити мене двічі — або тричі, якщо зважати на зламану ногу, — а я ризикував власним життям, щоби переконати його повернутися до Картії й очолити мою гвардію. Звісно, у нас часто виникали суперечки. Та жодна не могла зрівнятися із розмахом цієї сварки.

— А я б радо вмер, — гаркнув у відповідь Роден, — якби наказ віддавав не такий дурний король!

Ця зневага збурила хвилю зойків у великій залі. Такі слова легко виправдали б мій наказ про арешт Родена, та я стримався. Крім того, я ще не закінчив говорити, чи ба кричати на нього.

— Вважаєш, що як капітан гвардії ти тепер мені рівня? — запитав я. — Може, ти й керуєш нашими військами, та я тобі не скоряюся! І я поведу військо по-своєму!

Роден показав на мою праву ногу, що була міцно забинтована. За наказом хірурга, такою вона мала залишатися ще декілька тижнів — і це щонайменше.

— Ти не можеш вести військо зі зламаною ногою.

— То не треба було мені її ламати! — відрубав я.

— Краще б я зламав тобі щелепу, — відказав Роден. — Тоді не довелось б слухати твої дурнуваті накази!

Цього разу зойкнули не лише регенти, а й слуги, які проходили повз. Він звернувся до присутніх у залі й провадив далі:

— Наші солдати розкидані всією країною. Якщо Авенія вторгнеться з півдня, то нас розчавлять.

Мій верховний камергер, лорд Кервін, поспішив до нас і стиха сказав:

— Мій королю, чи могли б ми продовжити цю розмову приватно, у тронній залі? Всі ж слухають.

Так, я знав, що слухають. Не лише ті, хто перебував у залі, коли почалася сварка, а й багато інших, хто почув крики й прийшов подивитися, що

за метушня тут зчинилася. Кервінові, може, й було ніяково за мене, та я не збирався ховатися.

Я відступив від нього і сказав:

— Нема чого продовжувати, лорде Кервіне. Капітан моєї гвардії вважає, що я не маю права голосу щодо того, як тренуються мої війська.

Кервін глянув на Родена, явно обурений його зневагою, та Роден лиш міцніше стиснув щелепи.

— Ми всі підкоряємося волі короля, капітане. І ви теж повинні, — так різко відрубав Кервін, що Роден аж здригнувся.

Та перш ніж капітан моєї гвардії встиг озватися, я сказав:

— Ні, Кервіне. Я не хочу, щоби він вклонявся мені, а потайки був переконаний, що має рацію. — Тоді я звернувся до Родена: — Якщо ти думаєш, що здатен краще тренувати наше військо, то я кидаю тобі виклик. Бери кого хочеш і тренуй їх так, як вважаєш за потрібне. Тоді ми порівняємо вміння наших двох груп. Ти побачиш, що я маю рацію.

— Не маєш! — скрикнув Роден. — Я негайно починаю тренування у королівському дворі.

— Ні, не в моєму дворі. І навіть не в моєму місті! — заперечив я. — Якщо погоджуєшся на такі умови, то мусиш покинути Дрилліяд. Залишити місто у компанії своїх пихи й великих сподівань і повернутися, щойно зрозумієш, де твоє місце.

Кервін торкнувся моєї руки:

— Яроне, благаю вас, подумайте про свої слова. Ви двоє повинні помиритися. Ви й досі травмований, і якщо на нас справді насувається війна, то ваш капітан потрібен нам тут.

Та я відкинув його руку. Схилившись до Родена, я прошипів:

— Забирайся.

Роден глипнув на мене таким лютим поглядом, що мені навіть стало тривожно. А тоді заявив, що за годину покине місто, забравши сорок воїнів із тих, якими він командував. Попри все те, що ми сказали один одному, я щиро бажав йому успіхів.

Я дивився Роденові вслід, а тоді звернув погляд на тих, хто зібрався довкола й спостерігав за виставою. То були довірені придворні, слуги й громадяни моєї країни. І, цілком можливо, бодай один із них служив шпигуном у нашого ворога й тепер понесе звістку про розбите й розділене військо Картії.

З того дня, коли я повернувся від піратів, Картія почала військові приготування, яких це покоління ще не бачило. Ми запасалися їжею, кували зброю і зводили захисні споруди. Однак найбільше я потребував того, що було вкрай важко роздобути: часу.

Виявилося, що мали ми його ще менше, ніж я сподівався. Бо лишень через три короткі тижні розпочалася війна...

• ОДИН •

Три тижні по тому

Я отримав новину про напад на Лібет на заході сонця, коли стояв у широкому, порослому травою полі біля мурів замку. Навпроти мене були Кервін, Амаринда і Мотт, але я ніби не бачив їх.

Лібет був мирним містечком, яке давно не зачіпала біда, що спустошувала інші поселення поблизу кордону з Авенією. Його населяли родини фермерів і купців, які, звісно, зовсім не чекали на напад, тож навіть найсильніші не змогли б підготувати гідний захист. Я боявся уявити той жах, який вони пережили вночі, і ту руїну, у якій вони опинилися зараз. Від самої думки про це в легенях забракло повітря.

І це ще не все. Під час нападу Імоджен захопили в полон.

Здавалося, що всі говорять одночасно й ніхто не усвідомлював, що в моїй голові роїлися запитання, на які ніхто з них не міг відповісти. Є звістка про те, чи вона ще жива? Якщо так, то чи скривдили її? Що вони можуть із нею зробити, якщо замислять

чим зачепити мене? Адже саме з цієї причини король Варган послав по неї своє військо.

Якщо Імоджен і досі жива, то Авенія вимагатиме повної капітуляції в обмін на її повернення. Та вони знають, що я б нізачо не здався, і розраховують, що я спробую врятувати її. Для них вона лише приманка, а я — справжня здобич.

Окрім того, війна, яку я очікував уже кілька місяців, урешті настала. Та всі мої ретельні планування тепер здавалися недоречними. Лише дрібка цих новин збігалася з тим, що я очікував почути. І Кервін повільно підкидав хмизу у вогнище:

— Також ми щойно отримали звістку, що Гелін та Менденваль наступають із півночі та сходу, — мовив він. — Це спільний напад, і тепер ми в оточенні. Яроне, війна почалася.

Вони знову заговорили всі разом, але я нічого не чув. Не міг розібрати окремих слів. Я ніяк не міг зрозуміти, що вони хочуть від мене.

Амаринда торкнулася моєї руки:

— Яроне, ви зблідли. Скажіть щось.

Я витрищився на неї, але не бачив нічого перед собою, лише позадував.

— Перепрошую, — пробурмотів я.

Тоді розвернувся і побіг наосліп, за покликом якоїсь внутрішньої сили, яка змусила мене тікати звідти. Мені потрібне було місце, щоби все обміркувати і зрозуміти. Щоби змогти дихати.

Я помчав до замку і тільки краєчком свідомості відчував різкий біль, який і досі спалахував у правій нозі, коли я напружував її. Зламана Роденом кістка ще не до кінця зрослася, та я лише надав ходу. Я, навпаки, хотів відчувати біль, щоби дати волю паніці й емоціям.

Я біг, а силуети слуг і солдатів зливалися в розмиті плями на тлі. Я не був певен, куди біжу і що сподіваюся там знайти. У голові заціпеніла лише одна думка: вони забрали Імоджен. І вимагатимуть усе за її повернення.

Згодом я опинився у королівських садах — єдиному місці, де міг побути наодинці. Я хотів заховатися на виступі стіни, тож спробував видертися вгору по виноградних лозах. Там я зміг би подумати. А якщо буде достатньо часу, то навіть скласти ці жахливі новини до купи, щоби мій світ знову став зрозумілим. Та я не здолав навіть половину нижчої стіни, коли м'язи зламаної ноги підвели мене. Я впав на землю, перекотився і сперся спиною на стіну, уже не намагаючись видертися.

Може, дарма я сюди прийшов. Ані тут, ані деінде я не знайду відповідей. Я роззирався довкола, а стіни немов нависали наді мною. Голова йшла обертом, і я не міг зібрати думки до купи. Хвилювання, плани й рішення клубочилися в голові, мов дим, і змушували задихатися.

— Ваша величносте, пробачте, що втручаюся у ваш особистий простір.

Я підвівся, побачивши, що прийшов Гарлоу. Він вклонився і підійшов ближче.

— Я думав, що нападе лише Авенія, — сказав я. — Може, ще Гелін, але ж не Менденваль. І не в такий спосіб.

— Ніхто з нас не передбачив цього.

— У Варгана не було жодних причин нападати на Лібет. Він нічого не отримав, зруйнувавши це місто, — я знову уявив собі ті жахіття, які їм довелося пережити вночі. — Нічого, окрім Імоджен.

— Я знаю, — Гарлоу обливав пересохлі губи й додав: — Ми чекаємо ваших наказів, королю.

— Яких наказів?! — скрикнув я. Сердитися було нерозсудливо, особливо на нього, та я не міг стриматися. — Я не можу битися у цій війні! Я не маю плану для чогось настільки масштабного. Я навіть не зміг захистити її. Вона мала б бути в безпеці якнайдалі від мене. — Я широко розплющив очі й ковтнув повітря. У горлі зібрався клубок. — Я не... Я не...

Гарлоу поклав руку мені на плече і пригорнув до себе. Він уже раз обіймав мене так, відчувши мій переляк того вечора, коли я вирушав до піратів. Так батько обіймає свою дитину, і я зараз потребував цієї розради.

Попри все моє планування, сама думка про неминучу війну вселяла в мене жах. Перш ніж зійти на трон, мій батько брав участь у кількох битвах ще в юності. Я потроху починав розуміти, чому він так боявся конфліктів. Може, він уникав суперечок із нашими ворогами не через слабкість, як я завжди вважав. Може, річ була в тому, що він уже заплатив ціну війни.

І цього разу Картія теж заплатить, якщо дасть відсіч. Війна завжди має ціну. І я добре знав, що саме можу втратити, але інших варіантів у нас не було. Допоки в мене є сили тримати меч, я не дозволю Картії здатися.

Гарлоу обіймав мене, поки я сам не відступив. Думки стали яснішими. Я вирішив, якщо вже Картію оточили вороги й перемоги нам не бачити, то ми принаймні можемо влаштувати видовищний фінал.

— Гарзд, — сказав я Гарлоу. — Я поділюся своїми планами за годину. Зберіть усіх, хто має їх почути.

• ДВА •

У тронній залі Кервін сів праворуч від мене, Амаринда — ліворуч. Біля них за широким столом вместилися Гарлоу і Мотт, а також Тобаяс, який нібито мав допомагати представляти регентів. Насправді ж він був поруч, відколи я зійшов на престол, і мені хотілося почути його пораду. Окрім них, у залі більше нікого не було. Я не хотів зайвих вух, адже спершу ми повинні були скласти чіткий план дій.

На моє прохання Кервін подався вперед і розпочав:

— Авенія насувається із заходу. Під її командуванням тисячі солдатів. Вони затяті й безжальні вояки й саме тому становлять величезну загрозу для Картії. Також наші джерела повідомляють про наступ солдатів із Геліна. Ми повинні спинити їх, поки вони не захопили північний кордон. Кавалерія Бімару може допомогти нам стримати їх.

— Це якщо допомога з Бімару прибуде, — озвалася Амаринда. — Моя країна відгукнеться, та ми повинні якось сповістити їх про те, що відбувається.

— Також не можна забувати про Менденваль, — мовив Мотт. — Вони ще не напали, проте наші